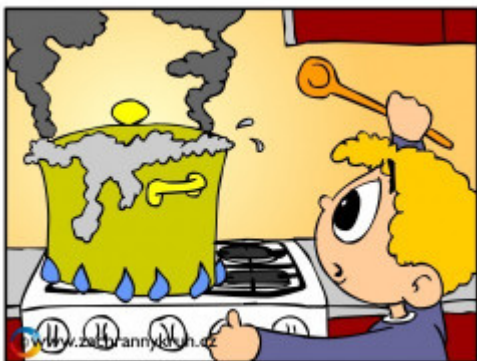

Havárie - Únik plynu

Jedním z nejvíce využívaných zdrojů energie dnešní doby je **zemní plyn**. Používá se v domácnostech k topení, ohřevu vody, vaření. Používá se i v továrnách a v dalších zařízeních. Spalováním plynu vzniká minimální množství škodlivých látek, oproti spalování benzínu, nafty nebo topných olejů, a pevných paliv jako jsou dřevo a uhlí. Proto je plyn využíván ve stále větší míře. Zemní plyn sice **není jedovatý**, ale **má dvě velká rizika**:

1. Je bez barvy, chuti a zápachu a mohl by se šířit, aniž bychom ho vnímali. Proto se do něj přidává speciální látka, která má charakteristickou vůni a my tak můžeme únik plynu zaregistrovat. Zemní plyn totiž není dýchátný a snadno se rozptýluje do okolí. Pokud by unikl v uzavřené místnosti, mohl by vytěsnit vzduch a my bychom se mohli udusit.

2. Je výbušný, to znamená, že ve směsi se vzduchem vytváří silně třaskavou směs, která velice rychle a snadno hoří. Uniká-li plyn v místnosti, zvětšuje se jeho koncentrace a potom postačí malá jiskra k tomu, aby došlo k výbuchu.

Velmi nebezpečné je nedokonalé spalování zemního plynu spojené s nevyčištěným komínem a špatným odvětráním místnosti, ve které se nachází zařízení na spalování plynu (např. utěsnění větracích otvorů v koupelně, kde je karma). I přes značná bezpečnostní opatření k výbuchům plynu, požárům, a otravám dochází.

Nejčastější příčiny výbuchů a otrav:

- Nejčastější příčinou je podcenění pravidelných kontrol rozvodů plynu a plynových spotřebičů, neopatrné zacházení s nimi, případně vadná instalace spotřebičů.

- Problémy způsobuje také špatná údržba komínů a kouřovodů, které odvádějí zplodiny hoření od tepelných spotřebičů. Může dojít k otravě těmito zplodinami v případě zanesených komínů. Může dojít i k požáru sazí v komínech a kouřovodech.

- Ohrožuje nás i špatné odvětrání místnosti. Tepelné spotřebiče (plynové kotle, karmy) mají velkou spotřebu kyslíku. Při špatném odvětrání, tedy přisunu vzduchu do prostoru, se můžeme nejen udusit, ale také otrávit. Nedostatek kyslíku v prostoru je totiž příčinou špatného hoření. Produktem špatného hoření je jedovatý oxid uhelnatý (CO). V malém prostoru koupelny, kde hoří karma, se může člověk tedy snadno přidušit, ale v důsledku otravy oxidem uhelnatým se může i snadno dostat do stavu bezvědomí a utopit.

- Rovněž chod motoru automobilu v uzavřené garáži je krajně nebezpečnou situací. Každý kouř obsahuje jedovaté zplodiny hoření, zejména oxid uhelnatý, ale i další jedovaté látky. To platí i o výfukových plynech automobilů.

Co dělat v případě úniku plynu?

I relativně malý únik plynu může způsobit velký výbuch, který v uzavřené místnosti nemá téměř nikdo z lidí šanci přežít. Pokud zpozorujete únik plynu z některého z vašich domácích spotřebičů, vypněte přívod plynu k tomuto spotřebiči, který by u něj měl být (např. páčka za sporákem) nebo uzavřete hlavní přívod plynu do bytu, který bývá u plynoměru v předsíni, na toaletě nebo na chodbě před bytem. Potom okamžitě otevřete okna a dveře a vyvětrejte.

Pokud půjdete po chodbě bytového domu a ucítíte silný zápach plynu vycházející například z nějakého bytu, rozhodně na nikoho nezvoňte, nerozsvěcujte světlo ani nevolejte mobilem.

Měli byste co nejdříve zavřít hlavní uzávěr plynu, který musí být umístěn na fasádě domu a označen zelenou tabulkou "Hlavní uzávěr plynu". V některých starších domech se může tento uzávěr nacházet ještě ve sklepě nebo v suterénu, ale měl by být také označen.

Po uzavření hlavního uzávěru plynu, z bezpečného místa, zavolejte na tísňovou linku 112.

V případě, že si nevíte rady nebo nevíte, kde je uzávěr plynu, zalarmujte některého dospělého člověka a řekněte mu, co se stalo.

Více rad a informací najdete na www.zachrannykruh.cz